

VINERI · 27 Iunie 2014 · ANUL LXIV NR. 26

FOAIA

FONDAT ÎN 1961 100 ANI

românească

SĂPTĂMĂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

**Catedrala Sf. Nicolae din Jula are un nou preot paroh
S-a constituit noua Adunare Eparhială la Jula
la – chintesența poporului român**

CALENDAR ORTODOX

30 iunie, luni, † Soborul celor 12 Sf. Ap; †) Sf. Ier. Ghelasie de la Râmeț.
 1 iulie, marți, †) Sf. Ier. Leontie de la Rădăuți; Sf. Mc., doctori fără de arginți, Cosma și Damian.
 2 iulie, miercuri, † Aducerea veșmântului Născătoarei de Dumnezeu în Vlaherie; †) Sf. Voievod Ștefan cel Mare; Sf. Ier. Iuvenalie, patriarhul Ierusalimului.
 3 iulie, joi, Sf. Mc. Iachint; Sf. Anatolie, Patr. Constantinopolului.
 4 iulie, vineri, Sf. Andrei, Arhiep. Cretei; Sf. Cuv. Marta (Post).
 5 iulie, sâmbătă, † Sf. Cuv. Atanasie Atonitul; Sf. Cuv. Mc. Ciprian.
 6 iulie, duminică, Sf. Cuv. Sisoe cel Mare; Sf. Mc. Lucia; Sf. Mc. Astie, ep. Dirahiei. Duminica a IV-a după Rusalii (Vindecarea slugii sutașului).

Gândurile săptămânii

„Nu spune puțin în vorbe multe, ci mult în vorbe puține.”
 Pitagora

„Nu eu am creat fascismul: eu doar l-am extras din subconștientul italienilor.”
 Benito Mussolini

„Este mult mai bine să încerci să faci lucruri puternice, să obții victorii glorioase chiar dacă alternând cu greșeli, decât să intri în categoria acelor spirite sărace care nu se bucură de nimic și suferă mult pentru că trăiesc într-un amurg cenușiu, care nu cunosc nici victorie, nici înfrângere.”
 Theodore Roosevelt

„Când vezi cirezile de imbecili, devine suportabilă însingurarea.”
 Petre Țuțea

„Dacă nu-ți vei asuma niciun risc, nu vei suferi nicio înfrângere. Dar dacă nu-ți vei asuma niciun risc, nu vei câștiga nicio victorie.”
 Richard Nixon

„Cea mai aprigă dorință a mea este de a-mi remodela supușii, cu toate acestea mărturisesc cu rușine că nu sunt în stare să mă remodelez pe mine însumi.”
 Petru cel Mare

„Există o lege în psihologie că, dacă îți faci în minte o imagine a ce anume vrei să fii și vei continua să păstrezi suficient de mult acea imagine, vei deveni în curând exact cum ți-ai închipuit.”
 James William

„Nu lucrezi după cum îmi dictează natura, ci împreună cu ea. Un artist trebuie să respecte natura, dar să nu o confunde niciodată cu pictura.”
 Pablo Picasso

„Pentru a trăi în spiritul credinței, trebuie să treci printr-un chin continuu; iar dacă vrei să treci prin viață în siguranță și în liniște, trebuie să ai o inimă demnă de dispreț.”
 Lev Tolstoi

„Ori de câte ori iau o decizie greșită, mă duc și iau alta.”
 Harry Truman

„Pentru că ce-i va folosi omului dacă va câștiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde?”
 Matei 16:26

România
DPRRP organizează cea de-a VI-a ediție a Programului ARC

Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni anunță lansarea Programului anual de tabere „ARC” 2014 care se va desfășura în perioada 23 iunie – 18 august 2014 la Sulina, Județul Tulcea, în serii de câte șapte zile.

Deschiderea oficială a Taberelor „ARC” 2014 a avut loc joi, 26 iunie, în cadrul Centrului de Agreement de la Sulina al Direcției Județene de Tineret și Sport. La eveniment au participat membri ai Guvernului României și reprezentanți ai autorităților locale Tulcea. Programul de tabere „ARC” se adresează copiilor și tinerilor români de peste hotare care își asumă în mod liber identitatea culturală românească – persoane de origine română și cele aparținând filonului lingvistic și cultural românesc, care locuiesc în afara frontierelor României.

Aflat la cea de-a șasea

ediție, Programul „ARC” a reușit să marcheze interesul special pe care România îl acordă promovării în rândul tinerilor români din afara granițelor a conștiinței naționale românești și a unei relații apropiate a acestora cu statul român, reunind în fiecare an peste 2000 de elevi, tineri, studenți și profesori însoțitori români din țările aflate în jurul granițelor și Balcani: Republica Moldova, inclusiv regiunea Transnistria, Ucraina (regiunea Cernăuți, Odesa și Transcarpatia), Ungaria, Serbia (Voivodina și Valea Timocului), Bulgaria, Albania, Republica Macedonia, dar și din țări precum Italia, Grecia, Canada, Orientul Mijlociu, Africa.

Scopul acestui program îl reprezintă conștientizarea apartenenței la identitatea culturală română; aprofundarea cunoștințelor de cultură și civilizație românească, promovarea

educației în limba română; dezvoltarea abilităților de comunicare în limba română și mijlocirea contactului între etnicii români din diferite țări; posibilitatea de a intra în contact cu realitățile României, accesul la valorile patrimoniului cultural românesc și promovarea imaginii României și a românilor.

În cadrul programului sunt incluse activități culturale, sportive și educative, urmărindu-se facilitarea comunicării în limba română a tinerilor de etnie română din țările vecine și din emigrația recentă, împărtășirea propriilor experiențe și stabilirea unor contacte interpersonale între tinerii români de pretutindeni.

La tabăra de la Sulina participă 80 de copii români din Ungaria, care provin din localitățile Apateu, Pocei, Micherechi, Jula, Chitighaz, Aletea, Bătania și Seghedin.

Poza săptămânii

Un mic micherechean (Akos Gomboș) care are nu doar clop, dar și ie. Bravo lui!

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foiaia românească aparține autorilor. Foiaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Instalarea noului preot paroh al Catedralei Sf. Nicolae din Jula (foto: Eva Șimon)

Introducerea copiilor în taina pictării icoanelor

Duminică, 22 iunie, în Duminica Sfinților Români, după oficierea Sfintei Liturghii în capela Ortodoxă Română de la Budapesta a avut loc vernisajul expoziției de icoane pe sticlă realizate de copii în săptămâna precedentă, în cadrul taberei de iconografie pe sticlă.

Cu binecuvântarea PS Episcop Siluan, Asociația Femeilor Ortodoxe Române din Budapesta a organizat în săptămâna 16-22 iunie cea de a treia ediție a taberei de iconografie pe sticlă pentru copii. Proiectul a fost susținut financiar și de această dată de Autogovernarea Românească din cartierul XI.

Sub îndrumarea părintelui paroh de la Jaca, Cosmin Pop, timp de o săptămână, 12 copii cu vârsta cuprinsă între 6 și 12 ani, au încercat să pătrundă în tainele picturii pe sticlă, cu inocența și cu talentul cu care fiecare este înzestrat.

Tabăra a fost și un prilej de a lega prietenii și de a-i convinge pe copii că prin răbdare și perseverență pot face lucruri frumoase care le aduc bucurie lor și celor din jur.

Părintele coordonator a arătat că încercând să picteze scene biblice și sfinți, copiii au aflat lucruri din viața sfinților și despre simbolismul culorilor folosite în iconografia pe sticlă. A precizat că rolul taberei nu este neapărat de a face din copii viitori iconari, ci de a-i aduce în preajma bisericii, a tradiției și culturii românești, de a-i rupe pentru un timp de viața virtu-

ală a calculatorului și a internetului.

Părintele Cosmin Pop a mulțumit atât asociației inițiatoare, autogovernării românești care a oferit sprijin financiar, cât și părinților care și-au încredințat copiii spre această în-

deletnicie. Alături de membrii lăcașului de cult de la Budapesta au apreciat munca rodnică a copiilor și ES ambasador Victor Micula și doamna Gabriela Matei, director al ICR Budapesta.

Gabriela Enea Elekes

EDITORIAL

Biserica și preotul ne poate uni

Orice nou început este dator de noi speranțe. La vremuri noi, oameni noi, zice o vorbă românească. Cred că acesta a fost gândul călăuzitor al acelor credincioși inimoși care s-au ocupat de organizarea cât mai frumoasă și festivă a instalării noului paroh în Catedrala ortodoxă Sf. Nicolae din Jula. Felicitări! Le-a reușit. Prin chemarea la sfânta slujbă a numeroșilor români din oraș, printre care pe mulți nu prea îi vezi nici la marile sărbători, au demonstrat că în orașul Jula există mulți credincioși români ortodocși, care nu și-au uitat rădăcinile, credința și limba, care simt totuși o responsabilitate față de viitorul bisericii lor, față de viitorul acestei comunități. Slujba din duminica trecută a fost foarte frumoasă. Cele mai bine de trei ore de slujire, înfrumusețate de cântările Corului „Pro Musica”, au trecut pe nesimțite. Chiar și parastasul de 6 săptămâni al Nanei Marta, fosta cântăreață din strana bisericii, a fost demn de amintirea celei răposate, care s-ar fi bucurat să vadă biserica plină de oameni cântând cu toții împreună atât „Tatăl nostru” cât și cântarea arhicunoscută: „Cu Sfinții odihnește, Hristoase, sufletul adormitei roabei Tale, unde nu este durere nici întristare, nici suspin, ci viață fără de sfârșit”.

Străvechea Catedrală ortodoxă din centrul Julei, ctitorie a strămoșilor lui Moise Nicoară, mare luptător pentru drepturile românilor din Crișana și Banat în secolul al XIX-lea, a trăit până acum multe momente fericite: a primit vizite ale patriarhilor și episcopilor, ale președinților, premierilor și miniștrilor din România și Ungaria, a dat spațiu pentru concerte religioase și de muzică clasică, dar în primul și în primul rând a fost în cei 200 de ani de existență lăcaș pentru cununile și botezurile credincioșilor români din acest oraș. Din păcate, românii băștinași din Jula sunt pe cale de dispariție. Abia dacă mai găsim câteva familii cu rădăcini de un secol în Jula. Marea majoritate a românilor julani de azi sunt venetici, fiind mutați aici din satele din jur, din Micherechi, Chitighaz, Aletea sau Otlaca. Acești credincioși au avut acum o dorință către vlădica lor, Preasfințitul Siluan: ca după moartea pr. vicar Pavel Ardelean să aibă Catedrala Sf. Nicolae, cunoscută și sub numele de Parohia Jula-Mare, un nou paroh în persoana pr. Teodor Marc, un preot „de-al lor”, venit din rândurile comunității. Dorința credincioșilor a fost respectată cu înțelepciune.

Acest nou început aduce însă după sine și noi responsabilități. Nu numai pentru preotul paroh, ci și pentru credincioși. Parohia va fi solidă numai dacă îi va avea aproape pe credincioși, nu doar la Paști și la Crăciun, ci pe tot parcursul anului, dacă atunci când unul se va îmbolnăvi va fi cercetat și ajutat de preot și de ceilalți credincioși, dacă va cununa cât mai mulți tineri și va atrage cât mai mulți copii spre biserică. Omul-cheie în toate aceste realizări este de bună seamă preotul, pe care poetul francez Alphonse De Lamartine l-a descris atât de expresiv: „În fiecare parohie este un om care este al tuturor, care este părintele sufletesc al tuturor, care este chemat ca martor, ca sfătuitor ori ca reprezentant în toate actele cele mai solemne ale vieții, care ia pe om de la sânul mamei și nu-l lasă decât în mormânt, care binecuvintează ori sfințește leagănul, nunta, patul morții și sicriul, un om pe care copilașii se obișnuiesc a-l iubi, a-l venera și a se teme fiecare de el, pe care necunoscuții îl numesc părinte, la picioarele căruia creștinii merg a depune mărturiile lor cele mai intime, un om care prin starea sa este mângâietorul tuturor nenorocirilor sufletului și ale trupului... Acest om e preotul.”

Trăim vremuri noi, pentru care este nevoie de oameni noi. Oameni care să ne unească. Biserica și preoții sunt factori care ne pot uni. Am văzut asta în Duminica Sfinților Români, la Jula, în anul Domnului 2014.

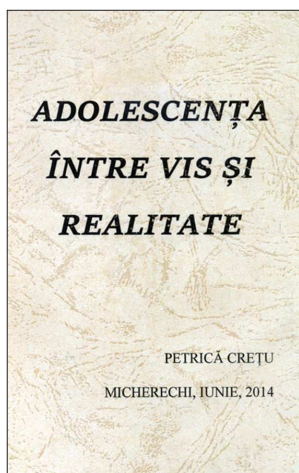
Eva Șimon

„Adolescența între vis și realitate”, o carte despre educația religioasă

În primăvara acestui an, sub îndrumarea pastorului Bisericii Baptiste din Micherechi, *Petrică Crețu*, a pornit un nou ciclu de studii biblice cu participarea adolescenților bisericii pe care dânsul o păstorește. Tema studiului s-a axat pe problemele legate de adolescență. Tinerii s-au întâlnit în cadrul acestui studiu biblic sâmbătă de sâmbătă, pentru a discuta subiecte apropiate lor. Din frământările lor și din răspunsurile pe care le-au oferit s-a născut cărticica intitulată „Adolescența între vis și realitate”. În cadrul serbării de adio a școlii generale din Micherechi, această cărticică a pastorului baptist a fost oferită fiecărui absolvent. Autorul dedică această scriere tuturor adolescenților, însă, după cum ne-a mărturisit, crede că „merită a fi citită și de părinții care au copii la vârsta adolescenței”.

– Care este ideea principală a acestei cărți?, l-am întrebat pe pastorul Petrică Crețu.

– Cartea „Adolescența între vis și realitate” face parte dintr-un proiect mai larg prin care caut să modelez caracterul și personalitatea adolescenților din biserică pe care o păstresc. După ce anul trecut am căutat să cultiv în mintea tinerilor dragostea pentru citit și meditație biblică, survolând cărțile care cuprind Canonul Sfintei Scripturi, în primăvara aceasta am avansat un studiu, care să vizeze problemele cu care se confruntă adolescentul de azi. Pe de o parte, i-am ajutat să se descopere ei pe ei, să-și înțeleagă propriul trup și originea sentimentelor și a provocărilor care le aduce anii adolescenței. Ideea principală sau scopul studiului a fost acela de-i ajuta să vadă în lumina cuvântului sacru portretul unui adolescent de succes, spre care apoi să dorească. Am fost tot timpul conștient că adolescența este etapa când caracterul poate fi corectat, de aceea am insistat asupra calității sentimente-

lor și a elementelor care compun „vitraliul caracterului.”

– Când ați scris cartea aceasta?

– Cartea am redactat-o pe parcursul acestei primăveri. Materialul l-am avut însă într-o formă nefinalizată din anii trecuți, când la întâlniri cu alți tineri din România am expus teme asemănătoare. În această primăvară l-am completat cu elementele de care aveau nevoie adolescenții cărora m-am adresat, iar apoi am articulat conținutul lor într-un tot unitar.

– Cui i se dedică cartea?

– După cum am scris în

prefața lucrării, cartea o dedic tuturor adolescenților, însă, cred că merită a fi citit și de părinții care au copii la vârsta adolescenței. Nădăduiesc să introduc într-o ediție următoare un capitol nou posibil cu numele „Rolul părinților în succesul adolescenților din casa lor”.

– În cuprinsul acestei cărți aflăm și părerile tinerilor cu privire la cele studiate. Ce scop au aceste gânduri?

– În actul instructiv-educativ o secțiune importantă este evaluarea. În școli, aceasta este făcută de profesori și educatori. În acest caz am dorit ca evaluarea să și-o facă în mod personal, adolescenții care au participat la acest studiu. Mărturia lor scrisă, dincolo de faptul că i-a provocat să scrie un text bine articulat în limba română, i-a determinat să rememoreze temele studiate și să se pronunțe asupra lor. În acest sens, consider că studiul și-a atins obiectivele propuse. Îi felicit pe fiecare din ei, urându-le o adolescență în care visul să se transforme în realitate.

Ana Cioca

Prima „biserică-moschee-sinagogă” din lume va fi construită în Berlin

Autoritățile din capitala Germaniei cred că vor intra în istoria religiilor prin ridicarea, chiar în centrul Berlinului, a unui lăcaș de cult unde se pot ruga, în același timp, creștinii, musulmanii și evreii. Sub același acoperiș vor fi amenajate o biserică, o moschee și o sinagogă, iar clericii implicați în acest proiect au pus deja trei cărămizi la temelie lăcașului.

Clădirea, care va avea în centru un turn înalt, înconjurat de trei încăperi cu suprafață identică, dar configurații diferite, a fost pro-

iectată de arhitectul Wilfried Kuehn, câștigător al unei competiții organizate în acest scop, relatează bbc.com. Casa de rugăciuni va fi construită în inima Berlinului, în Petriplatz, pe locul unde s-a aflat prima biserică din oraș, care a fost distrusă complet după al Doilea Război Mondial. După ce, acum șase ani, arheologii au scos la lumină rămășițele unui cimitir arondat bisericii, autoritățile au hotărât că trebuie să facă ceva pentru a da din nou viață acestui loc. (www.stiricrestine.ro)

Privește în sus

de Lucia Simona

Parcă n-ar fi decât o umbră,
parcă n-ar fi decât un vis ...
Viața de-aici e-atât de scurtă
pe lângă-eternul Paradis!

Parcă n-ar fi decât o floare
ce se-ofilește în curând ...
Viața cât e de trecătoare,
suflete, nu uita nicicând.

Și totuși câtă frumusețe,
Domnul etern a pus în ea,
ca de pe-acum să te învețe
să înțelegi iubirea Sa.

Ca tu să vezi, ca-ntr-o oglindă
cât e de mare slava Sa
și-un dor adânc să te cuprindă
să te îndrepti, mereu, spre ea.

Să nu privești numai pământul,
ci să te uiți adesea-n sus
și mintea, inima și gândul
să le înalți înspre ISUS.

Revedere după 50 de ani la școala din Bedeu

Pe 6 iunie, la școala generală bilingvă din Bedeu a avut loc întâlnirea de 50 de ani a promoției 1963–1964. Au absolvit atunci clasa a opta: Maria Zsiros, Vetori Zsiros, Livia Zsiros, Elena Csorba, Petru Átyin, Zorica Zsuzsics, Zsigmond Nagy, Laura Bárány, Tiberiu Borșa, Francisc Barabás, Elvira Szilágyi, Emeric Szilágyi, Elena Papp, Valeria Borșa, Alexandru Mogyorós, Emeric Kiss și Dumitru Tóth. Dintre cei 17 absolvenți, Emeric Kiss și Elvira Szilágyi au trecut la cele veșnice.

La întâlnire au participat profesorii Elena Kalugyer, Ioan Papp și Somogyi Miklósné, ei fiind dirigin-

ții clasei a opta în ultimul an școlar. Dintre profesori au mai fost prezenți Aron Iván și Anton Rumoș. Serbarea a început la ora zece la școala generală din Bedeu cu ora de dirigenție, unde Tiberiu Borșa a raportat dirigintelui. Fiecare elev a ieșit în fața clasei și a vorbit despre realizările sale. Întâlnirea a continuat la Casa de cultură din Bedeu, unde împreună au servit o masă gustoasă. Întâlnirea a fost una reușită, datorită faptului că mulți dintre ei nu s-au văzut de 50 de ani. Organizatoarea Valeria Borșa dorește să mulțumească și pe această cale directoarei Elena Szilágyi și educatoarei Mariei Kakócz pentru ajutorul acordat în organizarea întâlnirii. Ana Cioca

Letanii în excursie în România

Autogovernarea Românească din Leta Mare a organizat în perioada 6–9 iunie o excursie de patru zile în România. Excursia la Brașov și în împrejurimi s-a încadrat în programul cultural al autogovernării „Să cunoaștem România”. Din acest grup au făcut parte membrii Autogovernării românești și ai Asociației culturale din Leta Mare dar s-au atașat și câțiva letani. Grupul alcătuit din 45 de persoane a pornit la drum pe 6 iunie, dimineața la ora cinci, pe traseul Leta Mare–Oradea–Bucea–Mediaș–Sighișoara–Brașov. Am poposit la Sighișoara unde am vizitat cetatea. După aceea am călătorit până la Brașov și Săcele, unde am fost cazați, la Hanul Domnes Hotel. A doua zi am vizitat orașul Brașov, am mers la Muzeul Etnografic, unde am fost primiți de directoarea Ligia Fulga. Directoarea ne-a spus că în urmă cu zece ani a participat la un curs de perfecționare de la Oradea, unde a avut ocazia să viziteze orașul Leta Mare. Ne-a mărturisit că a fost impresionată de ospitalitatea cu care a fost primită și ar dori ca această întâlnire să fie drept recompensă.

După vizitarea colecției muzeului am servit masa în galeria muzeului. După o scurtă odihnă, directoarea și colegele ei ne-au însoțit la Biserica Neagră și în piața centrală din Brașov, unde ne-am despărțit unii de alții, mulțumindu-le pentru ospitalitate. Următorul popas a fost la Biserica evanghelică fortificată din Prejmer, de unde am plecat la Cetatea Brașov, iar apoi la locul de cazare. După cină, am stat la un pahar de vorbă pe terasa hotelului. A treia zi, în satul Hărman am vizitat Biserica fortificată, unde se află un zid de 12 metri înălțime, iar în caz de atac,

camerele din cetate sunt dispuse de a primi incendiații. După aceea am poposit la Sfântu Gheorghe, unde cu ajutorul unui ghid am vizitat Muzeul Național Secuiesc. După vizitarea muzeului ne-am întors la Poiana Brașov, cea mai vizitată stațiune pentru sporturile de iarnă din România, iar cu ajutorul mijlocului de transport, cu telecabina, de la 1800 metri înălțime am văzut panorama minunată a orașului. A patra zi, la poalele Munților Făgăraș am vizitat Mănăstirea Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus. Fiind a doua zi de Rusalii, am participat și noi, alături de sute de credincioși, la Sfintei Liturghii de sărbătoare. Cu multe amintiri frumoase ne-am îndreptat drumul spre casă pe traseul Sibiu–Alba Iulia–Turda–Bucea–Oradea.

Gavril Krizsán, președinte

Autogovernarea Românească din Leta Mare

Pe scurt...

CHITIGHAZ

În perioada 30 iunie–13 iulie, Asociația creatorilor din Chitighaz organizează o nouă ediție a taberei de creație, la care vor participa artiști plastici și amatori adulți. Din 14 iulie, pe parcursul a șapte zile, tabăra va continua cu un grup de copii, iubitori ai artei. Secretara asociației și, totodată, organizatoarea taberei, doamna Valeria Megyeri ne-a spus că tabăra are ca scop principal transmiterea dragostei pentru artă. Ca în fiecare an, locul de desfășurare va fi castelul Almásy din localitate. Sunt invitați artiști amatori, graficieni, sculptori din Ungaria și România.

CENADUL UNGURESC

Recent au fost finalizate lucrările de restaurare la biserica din Cenadul Unguresc. Cu sprijinul unui proiect au fost schimbate toate ferestrele la biserică. Parohul Aurel Becan ne-a informat că, pentru înlocuirea geamurilor, parohia a dispus de două milioane de forinți, primiți cu sprijinul unui proiect înaintat de parohie la Ministerul Resurselor Umane de la Budapesta. Ca să fie schimbate toate cele 10 ferestre, a fost nevoie și de o completare din fondul propriu al bisericii și donații de la credincioși.

VERIA

În perioada 26–29 iunie, la Veria, în Grecia, au loc manifestări omagiale dedicate Sfântului Apostol Pavel, care în călătoriile sale misionare, menționate în Noul Testament, a adus vestea cea bună a Evangheliei Mântuitorului Isus Hristos și locuitorilor din aceste părți. Din încredințarea și cu binecuvântarea PF Patriarh Daniel, Biserica Ortodoxă Română este reprezentată de către PS Siluan, Episcopul românilor din Ungaria.

BICHIȘCIABA

Festivalul internațional al fanfarelor „Zenit”, organizat anual la Bichișciaba, va avea loc anul acesta între 15–17 august. La manifestare este așteptată și o fanfară din România, compusă din instrumentiști din județul Arad și Bihor, condusă de dirijorul și compozitorul de muzică pentru fanfare Gheorghe Moț din Chitighaz.

Legenda de Sânziene

Bătrânii povestesc că demult, demult, într-un sătuc de la marginea pădurii, trăia o fată orfană, săracă, dar foarte harnică și frumoasă. Înaltă și zveltă, cu părul bălai și ochii albaștri luminoși și blânzi, era plină de dragoste față de cei din jur. Așa era Sânziana, dar sătenii treceau pe lângă ea cu nepăsare sau dispreț, o alungau și-i adresa vorbe de ocară.

Singura ei alinare erau clipele în care în căsuța ei sărăcăcioasă se închina rugându-se la Dumnezeu nu doar pentru o viață mai bună, ci și pentru că Dumnezeu să îmbuneze sufletele sătenilor, sădindu-le în inimi semințele milostivirii, ale îngăduinței și ale dragostei față de celălalt.

Milostivă și iubitoare, Sânziana era prietenă cu păsările și animalele pădurii; se jucau împreună, împărțeau hrană și, uneori, chiar culcușul cald unde înnoptau. Se simțeau foarte bine împreună.

Într-una din zile, Sânziana își simte trupul atât de greu și fierbinte încât toate încercările de a se ridica din pat fura zadarnice. Rămase acolo suferind pe patul ei de crengi și doar vietățile pădurii se întrebau mirate unde le este buna prietenă.

Zadarnic alergară prietenele ei necuvântătoare să-i aducă apa, hrană și leacuri pentru însănătoșirea ei, Sânziana se simțea tot mai rău. Suferința îi istovise trupul și doar blânda alinare ce o găsea în rugăciunile neconținute adresate lui Dumnezeu o mai țineau în viață.

Pe când Sânziana se stingea văzând cu ochii, în căsuță intră o femeie bătrână cu chipul luminos și blând, Sfânta Vineri, care cu glas cald și duos precum o mângâiere îi spusese Sânzienei:

– Frumoasă și blândă ai fost ca o floare, floare gin-gașă să fii de-acum înainte; alungată și disprețuită ai fost, de acum vei fi căutată și îndrăgită, vei fi pusă la icoane că tu le vei alina oamenilor multe suferințe și vei avea puteri tămăduitoare.

Astfel îi vorbi Sfânta Vineri și-n clipa următoare frumoasa fată cu părul bălai se transforma într-o zveltă floare de culoare galbenă, ale cărei patru petale încrucișate aminteau de binecuvântarea Sfintei Vineri, de Crucea Credinței în Dumnezeu și în îndreptarea celor răi. Parfumul ei neasămuit plutea în jur răspândind parcă din bunătatea, credință și milostenia copilei bălaie, de odinioară.

Sânziana e acum iubită și îngrijită, soarele o mângâie, vântul o leagănă, iar pământul bun și primitiv îi este casa primitoare pe care mereu și-a dorit-o.

Sânzienele sunt un simbol al verii, deoarece perioada lor de maximă înflorire este identică cu perioada de maximă strălucire a soarelui, în preajma solstițiului de vară. Răspândite în toată țara, sunt cunoscute și sub numele de Drăgaica. Ele sunt sărbătorite în data de 24 iunie, o dată cu sărbătoarea creștina a Nașterii Sfântului Ioan Botezătorul.

Poveste de vacanță (1) (Vești proaste)

Astăzi am să vă spun povestea unei fetițe răsfățate și tare mofturoase pe nume Camelia. Avea opt ani și terminase clasa a doua cu cele mai bune calificative. Locuia în București alături de părinții ei care erau niște oameni destul de bogați.

De îndată ce școala s-a terminat și Camelia a simțit mirosul primei zile din vacanța de vară, a alergat nerăbdătoare în biroul tatălui său:

– Papa, pentru că am fost cea mai bună din școală îmi doresc o bicicletă roșie, role noi, adidași cu roți, o vacanță la mare și o petrecere cu toți prietenii mei.

Tatăl nu-și ridica ochii din hârtiile din fața lui și părea foarte nervos. Camelia a bătut din picior.

– Papa! Știi că urăsc când faci asta... Ai auzit ce ți-am spus?!

– Ah! Camelia... Chiar voiam să trimit după tine să-ți dau o veste.

– Mi-ai cumpărat deja bicicleta???

– Mnuu chiar. Dar te trimitem într-un loc unde o să poți să te și plimbi cu bicicleta.

– Fără să fie a mea?!

– Camelia, avem niște probleme cu banii. Nu putem să mai cumpărăm tot ce ne trece prin minte. Ca să ne revenim puțin, vara asta trebuie să facem cât mai multe economii.

– ECONOMII?! Dar le-am promis fetelor o petrecere cu înghețată de zmeură și bătaie cu tort... Și le-am spus tuturor că vara asta o să călătorim în Africa sau în Chinaaa... Și...

– Camelia, nu se mai poate pune problema de așa ceva. Nu ne permitem astfel de concedii acum. Eu și mama ta vom rămâne în București ca să muncim și să repunem afacerile pe picioare.

Fetița se înverzea. Nu îl văzuse niciodată pe tatăl ei așa de îngrijorat dar mai ales nu auzise niciodată cuvântul „economie” la ei în familie

– Pe tine te trimitem la țară la mătușa Pica și la unchiul Costache. O să ai cu cine să te joci acolo, o

să alergi pe dealuri, o să înveți să gătești, să faci curăț, să ai grijă de animale. O să respiri aer de munte și o să bei lapte direct de la vacuțe. Când lucrurile se liniștesc aici o să venim să te luăm și dacă totul merge bine poate mergem câteva zile la mare la Costinești.

– Habar n-am cine sunt Pica și Costache dar nici nu vreau să știu! O să mă umplu de țărână și o să mă tâmpesc stând de vorbă cu toți sălbaticii ăia!

– Nu îți permit să spui așa ceva, domnișoară! Vacanța asta o să îți prindă mai bine decât crezi. Nu negociem nimic. Te iubim și îți vrem binele. Nu mai fii fetiță răsfățată. Dă-mi un pupic și du-te să îți împachetezi lucrurile. Măine pleci în satul Bâsca din munte.

– Oh Doamne! Dar Frosa de ce nu poate să-mi facă bagajele?! Ce-i asta? Închisoare?

– A trebuit să renunțăm la menajeră, Camelia, ți-am spus că avem probleme cu banii.

Fetița a țipat ascuțit și a ieșit din birou trântind ușa. Toate planurile ei fuseseră spulberate. Toți colegii vor râde de ea la toamnă pentru că și-a petrecut vacanța la țară.

„Auzi și tu! Pica și Costache... Ce mizerie trebuie să fie acolo, cât praf, câtă prostie. N-am fost niciodată la țară” se smiorcăia Camelia în timp ce își îndesa lucrurile în patru

geamantane mari și roz. Toată noaptea s-a zvârcolit și a avut coșmaruri cu noua ei casă de vacanță. A doua zi de dimineață un moșuleț îmbrăcat într-o cămașă de pânză albă ca laptele și groasă ca tabla, a sunat la soneria vilei pe care fetița noastră o părăsea îndurerată. Omul mirosea a brânză de la o poștă dar avea un zâmbet luminos și râdea cu poftă la aproape orice i se spunea.

Camelia și-a îmbrățișat părinții și i-a rugat să-i promită că vor munci zi și noapte ca să repare „nedreptatea”. Moșul cel vesel a apucat-o zdravăn de mână și râzând i-a și pocit numele:

– Haida, Cami, că nu mergi la tăiere! Avem drum lung, bată-te norocul să te bată. Doar noi vrea să ne prindă aia neagră pe drum?!

– Mă cheamă Camelia! Ce-i aia neagră? Aveți monștrii acolo la țară?

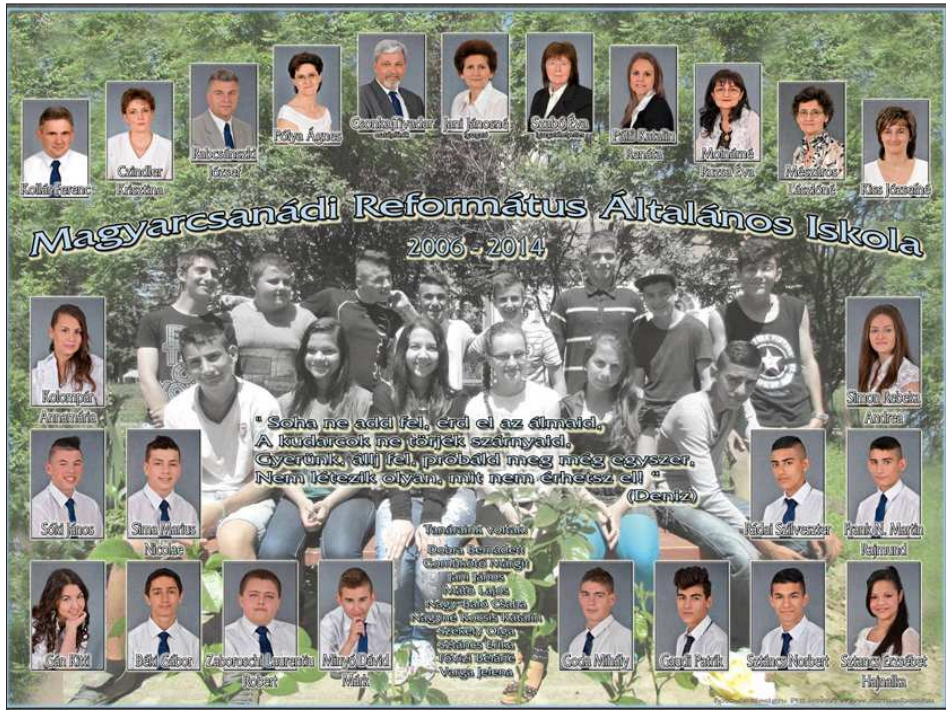
– Ptuuuu, doamne păzește! Noaptea, tătucule. Noaptea-i aia neagră și urâtă. Eu îs Costache!

Fetița noastră, căreia de-acum îi voi spune Cami, pornea într-o vacanță plină de aventuri pe care nici în vise nu și le imaginase.

Alături de Costache s-a urcat într-un tren murdar și încins. „La druum măăăi!”, au chuiat câțiva călători și vacanța de vară a început.

(Va urma)

Ultimul clopoțel pentru absolvenții din Cenad și Săcal

În săptămânile trecute, clopoțelul instituțiilor de învățământ a sunat pentru ultima oară. Sâmbătă, 14 iunie, la Școala generală din Cenadul Unguresc și Săcal a avut loc serbarea de bun rămas a elevilor de clasa a VIII-a. Dirigintele absolvenților din Cenadul Unguresc a fost *Teodor Csonka*, iar al elevilor din Săcal, *Alexandru Monoc*.

În imaginile alăturate vă publicăm tablourile elevilor de la școlile din Cenad și Săcal. Mulțumim tuturor instituțiilor de învățământ românesc din Ungaria că ne-au pus la dispoziție imaginile de la serbări.

A.C.

Prima tabără X-Parc la Julia

În perioada 23–25 iunie, la castelul Wenckheim-Almásy din cartierul julan Vareu a avut loc deschiderea oficială a taberei ecologice pentru copii români. Programul face parte din proiectul X-Parc, proiect european de Cooperare Transfrontalier Ungaria-România și este finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională. Tabăra se desfășoară cu participarea a 54 de copii din clasele 1–4 ale școlii generale românești din Julia și Arad. Din România au sosit 21 de copii de la Liceul „Elena Ghiba Birta” (profesor însoțitor: *Luminița Gabor*) și de la Școala gimnazială „Iosif Moldovan” (profesor însoțitor: *Rodica Fărcaț*). Programul taberei organizat în castelul din Vareu a fost foarte complex: copiii au avut ocazia să participe la activități educative, au învățat multe lucruri interesante despre natură, despre protecția mediului înconjurător, despre ecosistemul pădurilor, eficiența energetică, au participat la cursuri care au avut ca temă reciclarea și colectarea selectivă a deșeurilor și au fost în excursie la castelul din Szabadkígyós și la Városerdő.

„Tabăra ne-a făcut impresii foarte bune, programele au fost adecvate pentru copii, învață foarte multe lucruri, care o să le folosească”, ne-a mărturisit profesora Rodica Fărcaț.

Prima tabără educațională pe teme ecologice pentru copii a fost coordonată de inginerul *Csaba Târlea*, originar din Micherechi, managerul proiectului X-Parc. Tabăra va continua în perioada 30 iunie–2 iulie cu participarea liceenilor de la Julia și Arad.

A.C.

Liceul „N. Bălcescu” pe Internet
www.balcescu.sulinet.hu

GRĂDINIȚA ȘI ȘCOALA GENERALĂ BILINGVĂ DE NAȚIONALITATE ROMÂNĂ DIN BIHOR
 BIHAR ROMÁN NEMZETISÉGI KÉTTANNYELVŰ ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA
 – KÖRÖSSZAKÁL –

2006-2014

8. osztály

Találkozunk 2019-ben

INYÁJTÓBRAJ LHMNÁ JAR NESTINYA ORBECÁLA
 - Amalás meg, amolyag lehet, semmi a szívod je szíved dobbas,
 megörzsi a társas szímet, mellől családokkal gyermekkorodban -
 (Aprily Lajos)

Ia – chintesența poporului român

A fascinat de-a lungul timpului pictori celebri, fotografi de renume, regine, și a făcut senzație pe podiumul de prezentare a cunoscuților designeri Yves Saint Laurent, Kenzo sau Jean Paul Gaultier. Vorbim despre ia românească, pe care o sărbătorim în fiecare an pe 24 iunie, în ziua de Sânziene, scrie qmagazine.ro.

Originea iei e pierdută în timp. Studiile arată că ar fi fost purtată de civilizația Cucuteni (5500 î.Hr. – 2750 î.Hr.), una dintre cele mai vechi civilizații din Europa și denumită după satul cu același nume din apropierea Iașilor. Alții spun că denumirea iei vine de la numele localității dobrogene „Mahmud-IA”. Cert este că ia a înglobat de-a lungul mileniilor chintesența a ceea ce avea să devină poporul român de astăzi. La rândul său, unul dintre cei mai străluciți reprezentanți ai artei secolului al XX-lea și totodată unul dintre principalii inițiatori ai artei moderne, Henri Matisse, fascinat de complexitatea iei, a surprins detaliile bluzei tradiționale românești, nu de puține ori, în picturile și în desenele sale. De asemenea, pictorul și revoluționarul român Constantin Daniel Rosenthal a fost fermecat de frumusețea portului românesc. În tabloul „România revoluționară”, acesta o reprezintă pe Maria Rosetti, englezoaică la origine și soția lui C.A. Rosetti, îmbrăcată în ie și purtând năframă.

De la Regina Maria la Tom Ford

De la țărâncă ce mergea la munca pământului până la nobilime, ia a fost purtată cu mândrie. Regina Maria, cunoscută în istorie ca o mare iubitoare de artă populară, a rămas în amintirea multora cu imaginea în care era îmbrăcată în portul popular pe care l-a revoluționat cu pricepere. Străvechea bluză tradițională românească și-a pus amprenta pe întreaga ținută regală și a reîmprospătat și înnobilit costumul popular autohton, iar astăzi o putem admira în garderoba actrițelor de la Hollywood (Katie Holmes, Kate Moss, Anne Hathaway, Alexa Chung, Halle Berry și multe altele) sau pe catwalk-ul marilor prezentări de modă de la New York, Paris, Londra și Milano. Amintim aici colecțiile semnate Yves Saint Laurent, primul designer care a introdus ia românească în colecțiile sale (1981), Oscar de la Renta (inceputul anilor 2001), Jean Paul Gaultier (2006), Isabel Marant și Tom Ford (2012).

„Dor de românesc”

Despre ia care a dăinuit până astăzi și despre adaptarea acesteia la moda zilelor noastre, am stat de vorbă cu tinere de succes care și-au spus că tradiția nu poate pieri și au transformat portul tradițional într-o afacere profitabilă, redând iei strălucirea și respectul de care se bucura odinioară. Așa se face că străvechea ie, chintesența poporului român, a devenit acum o bluză purtată cu lejeritate pe stradă, cu blugi, cu fuste lungi sau cu pantaloni scurți, cu pantaloni eleganți în stilul clasic Chanel, cu balerini sau chiar cu tocuri stiletto.

Nicoleta Chirica este fondatoarea brandului Iutta. Creează genți cu modele folclorice românești. Nu poate spune exact când a întâlnit prima dată un obiect tradițional românesc. Tot ceea ce a făcut a fost dictat de spiritul românesc „pe care îl dobândim când ne naștem pe meleagurile acestei țări”. Pentru ea, adevărata probă de foc a constatat în materializarea spiritului autentic pentru a putea împărtăși mai departe către alți oameni care simțeau ce simțea și ea.

„Știm că iubirea pentru «românesc» există, însă am conștientizat o lipsă a valorificării autentice din noi. Și-așa s-a născut întregul proiect Iutta. El nu a început ca o afacere, ci ca un proiect drag, de suflet. În cele din urmă, afacerea s-a dovedit doar o nouă etapă în creșterea acestui proiect de răspândire și prețuire a «Dorului de românesc». Acum, când Iutta a devenit un brand, ceea ce, în termeni de business, putem numi afacere de succes, eu nu pot decât să mă bucur și să fiu recunoscătoare pentru acele frânturi din copilărie: tradițiilor din Moldova, jocurilor, bunicilor, sculpturilor tatălui meu”, mărturisește Nicoleta Chirica, pentru Q Magazine.

Folclorul din casa bunicilor

Silvia Floarea Toth a adus costumele populare de pe Valea Someșului în marile orașe europene. A descoperit portul popular

natural pentru că a crescut cu folclorul în casă. Bunicul ei era cojocar, iar bunica îl ajuta mereu. În anii '80 încă era ceva normal ca femeile să coasă hainele pe care le purtau. În satul Mocod, femeile chiar își coseau singure costumul de nuntă, o iarnă întreagă. Își aleg singure culorile, modelele florale și temele brodate. Unul dintre costumele adunate de Silvia chiar are brodată pe piept Coloana Infinitului.

„Când eram mică nu aveam voie să ating lucrurile pe care le făcea bunica, dar îmi plăcea să îl privesc cum lucrează. Bunica cosea noaptea, la lumina lămpii, în lunile de iarnă și început de primăvară. Eu vedeam totul ca pe o pictură. Era fascinant să îi văd cum confecționează paltoane, zadii etc. Asta mi-a marcat copilăria. Pe la 15 ani eram și pasionată de modă și am realizat că îmi doream lucruri pe care nu mi le permiteam. Am început să port costumele la biserică în zilele de sărbătoare. L-am purtat pe al bunicii, apoi pe al mamei, dar doream ceva nou. Apoi am găsit la bunica în ladă costume mai vechi, uitate,

și le-am recondiționat”, povestește Silvia Floarea Toth pentru Q Magazine.

Pasionată de fotografie, Silvia s-a îmbrăcat în costume și și-a făcut câteva autoportrete pe care le-a postat pe Facebook. Impresionată de feedback-ul pozitiv și de încurajările jurnalistei Cristina Liberis, care i-a propus o expoziție în București, tânăra a ajuns în centrul atenției grație costumelor tradiționale pe care le-a promovat: „Expoziția a avut un succes extraordinar. Am rămas surprinsă să văd câți au venit la ArCuB și la Ate-neu să vadă expoziția și să fotografieze costumele. Între 22 și 30 iulie, expoziția de costume va fi prezentă la Roma, la Muzeul Luigi Pigorini, în cadrul Festivalului Internațional Tinere Talente Românești. Între 26 și 29 august, colecția va fi prezentată la Viena, în cadrul proiectului Romania 3D, care va mai cuprinde un concert al Izabelei Barbu din repertoriul Mariei Tănase, expoziție de fotografie, de costume și prezentarea video a câteva dintre monumentele brâncovenești. Vor mai urma anul acesta expoziții la New York și Boston.”

S-a constituit o nouă Adunare Eparhială la Jula

Săptămâna trecută, marți, 17 iunie, la Centrul Eparhial din Jula, sub conducerea Preasfințitului Părinte Episcop Siluan, a avut loc ședința de constituire a noii Adunări Eparhiale a Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, pentru mandatul 2014–2018. Începând cu orele dimineții, ședința a fost precedată de oficierea Sfintei Liturghii în Catedrala Episcopală din Jula, și o slujbă de „Te Deum”.

Adunarea Eparhială este organismul deliberativ pentru toate problemele administrative, culturale, social-filantropice, economice și patrimoniale ale unei eparhii. Ea se compune din reprezentanții aleși ai clerului și ai credincioșilor, în proporție de o treime clerici și două treimi mireni, cu o viață morală și religioasă demnă de un creștin, care au candidat cu binecuvântarea ierarhului locului. Pentru activitatea potrivită Bisericii, mandatele acestora se revocă de Adunarea Eparhială, la propunerea Chiriarhului.

După slujba de marți, în sala festivă a Centrului

Eparhial s-a desfășurat ședința de constituire a Adunării Eparhiale, prezidată de Preasfințitul Părinte Siluan care a și prezentat atribuțiile membrilor Adunării Eparhiale. În cadrul ședinței, după momentul constituirii, prin validarea mandatelor reprezentanților aleși, au fost aprobate comisiile de lucru și a secretariatului Adunării. Noul Consiliu Eparhial ales este format din 9 persoane (3 clerici și 6 mireni) și Consistoriul Eparhial, format din 3 clerici.

PS Episcop Siluan ne-a informat că la ședința s-a efectuat și împărțirea Adunării Eparhiale pe secții de

activitate. Adunarea Eparhială este formată din 30 de membri (10 clerici și 20 de mireni, reprezentând toate parohiile aparținătoare Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, constituite anterior în 10 circumscripții electorale, în care alegerile de noi membri au avut loc în data de 8 mai 2014), au fost împărțiți în cele 4 comisii constitutive ale Adunării Eparhiale: Comisia de organizare și validare, Comisia administrativ-bisericască, Comisia economică și Comisia culturală, fiecare dintre mireni și clerici regăsindu-se într-una din aceste comisii. Tot cu acest prilej, pr. Florin Olteanu, paroh la Chitig-

haz, a fost desemnat de către Episcopul Siluan ca noul Protopop al Protopopiatului Jula, în locul de protopop rămas vacant prin trecerea la cele veșnice a pr. vicar Pavel Ardelean. Ca urmare, schema protopopiatului Jula și Seghedin a fost modificată potrivit acestei numiri. Astfel, parohia Chitighaz, împreună cu filia Leucușhaz a trecut de la Protopopiatul Seghedin la Protopopiatul Jula, iar filia Medgyesegyháza a trecut la parohia Otlaca-Pustă, devenind cea de-a doua filie a acesteia, pe lângă filia de la Újkígyós. Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria cuprinde în total 4 protopopiate, acestea fiind: Jula,

Seghedin, Budapesta și Dobrițan.

În partea finală a ședinței de constituire au fost discutate și multe alte teme de actualitate despre rolul bisericii în lumea de astăzi, despre cum ar putea biserica să devină mai interesantă, mai atractivă în viața credincioșilor, a tinerilor, în viața societății și despre o colaborare și mai bună între parohiile Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria. S-a mai discutat despre posibilitățile de intensificare a colaborării între parohii, în interes misionar-pastoral și pentru o dinamizare a rolului pe care Biserica trebuie să îl aibă și pe viitor în viața credincioșilor. A.B.

CONSILIUL EPARHIAL

Președinte: Preasfințitul Părinte Episcop Siluan

Clerici:

Pr. Origen Sabău
Pr. Florin Olteanu
Pr. Teodor Marc

Mireni:

Gheorghe Șimonca
Ioan Boieru
Bogdan Putin
Ovidiu Jurcă
Mihai Sava
Ștefan Crâsta

Membrii supleanți:
Tiberiu Iuhas
Francisc Galló

COMISIILE ADUNĂRII EPARHIALE

I. Comisia de organizare și validare:

Prot. Florin Olteanu – președinte

Pr. Petru Pușcaș – raportor
Pr. Ionuț Negrău

Mireni:

Tiberiu Iuhas
Ovidiu Jurcă
Emil Bodircă
Ioan Rocsin
Cornel Ardelean

II. Comisia bisericască

Prot. Origen Sabău – președinte
Pr. Ilie Ciocan – raportor
Pr. Ioan Bun

Mireni:

Tiberiu Săcădat
Alexandru Draguly
Ioan Ruja
Dr. Adam Sucigan

III. Comisia economică

Pr. Teodor Marc – președinte
Pr. Cosmin Pop – raportor

Mireni:
Gheorghe Șimonca
Ioan Boieru
Francisc Galló
Mihai Sava
Bogdan Putin
Corneliu Engelhardt

IV. Comisia culturală

Prot. Marius Maghiaru – președinte
Prot. Aurel Becan – raportor

Mireni:

Ștefan Crâsta
Tiberiu Boca
Andrei Jurău
Ioan Cioca

Gheorghe Otlăcan

CONSISTORIUL EPARHIAL

Pr. Petru Pușcaș – președinte
Pr. Cosmin Pop – secretar
Pr. Ionuț Negrău – membru

Cele mai ciudate locuri de pe pământ

Există numeroase teorii conform cărora Pământul a fost invadat de extraterestri, cu mii de ani în urmă, sau a fost condus de giganți și dragoni, scrie apropro.ro. Cu toate acestea, puțini specialiști sunt în stare să enunțe opinii în legătură cu formarea celor 5 locații ciudate prezentate mai jos, locații care chiar există.

1. Dealurile de Ciocolată, Filipine

Dealurile de Ciocolată, din Filipine, seamănă cu niște praline. Alții consideră că arată precum uriașe mușuroaie de cârțițe. Sunt printre cele mai ciudate și rare formațiuni geologice. Dealurile de Ciocolată sunt situate pe Insula Bohol, a zecea ca mărime din Filipine, pe o suprafață de aproape 50 de kilometri pătrați. Sunt 1.268 de dealuri, cu înălțimi cuprinse între 35 și 150 de metri. Dealurile au fost formate în urmă cu 2,5 miliarde de ani și există mai multe teorii. Unii pun formarea acestor dealuri pe seama activității tectonice. Conform unei legende populare, dealurile s-au format în urma unei bătălii date între doi giganți. Aceștia aruncau cu pietre și nisip unul în celălalt, iar dealurile rămase reprezintă „mizerie” rezultată de pe urma bătăliei respective.

și au rămas doar vârfurile înalte, de piatră. Sunt circa 3.000 de astfel de „turnuri”, unele având înălțimi de până la 1.500 de metri.

gurul pentru care încă nu s-a descoperit o explicație plauzibilă. La început s-a spus că de vină ar fi lumina soarelui, dar această

3. Lacul Hillier, Australia

Lacul Hillier are în jur de 700 de metri lungime și arată precum un milkshake de căpșuni sau o gumă uriașă de mestecat. Nu în ultimul rând, se spune că arată precum o apă în care s-au scurs numeroase substanțe dubioase. Lacul este înconjurat de nisip alb și o pădure deasă care este în contrast total cu apa de culoare roz. Lacul Hillier nu este singurul lac roz din lume, dar este sin-

variantă a fost infirmată când s-a stabilit că apa rămâne roz în orice condiții. Cel mai probabil, apa devine roz din cauza microorganismelor, a algelor și a bacteriilor.

4. Deșertul Alb, Sahara

Deșertul Alb, aflat în apropiere de Farafra, reprezintă o formațiune geologică unică. Figurine albe uriașe își schimbă constant formele din cauza vântului. Farafra este una dintre cele mai mici și izolate așezări umane din Egipt.

5. Valea Morții, Namibia

Valea Morții a devenit cea mai înaltă dună de nisip din lume și o zonă în care se mai găsesc doar urme ale strălucitoarei păduri care exista cândva. Zona a fost denumită Valea Morții în momentul în care specialiștii și-au dat seama că au de a face cu un adevărat cimitir de copaci.

Cupa internațională de șah „Alexandru Hoțopan” Ediția a V-a

Dragi prieteni, iubitori ai șahului, redacția „Foaia românească” și în acest an va organiza Cupa internațională de șah „Alexandru Hoțopan”. Dorim să adunăm la un loc iubitorii șahului pentru o zi, pe 5 iulie.

CONDIȚII DE PARTICIPARE

1. La competiție are dreptul să participe orice român din Ungaria sau din lume și orice iubitor de șah!

2. Taxa de participare: adulți – 1500 Ft/persoană
elevi – 1000 Ft/persoană;

3. Categoriile:

Profesioniști: „A” – seniori, „B” – juniori (14–18 ani), „C” – copii (4–14 ani)

Amatori: „D” – seniori, „E” – juniori (14–18 ani), „F” – copii (4–14 ani), „G” – inactivi

4. Competiția se va desfășura în sistemul RAPID (30–30 minute) și ELVEȚIAN.

Cupa de șah „Al. Hoțopan”

sâmbătă,
5 iulie
2014

Atenție!
Schimbare
de dată!!!

BILET DE ÎNSCRIERE

Nume:

Categoria la care doresc să particip (A sau B):
.....

Data nașterii:

Adresa:

Tel:

E-mail:

Semnătura:

Concurenții sunt rugați să retrimite talonul de înscriere și cotizația pe adresa redacției (Jula, str. Doja nr. 8), până în data de 2 iulie 2014.

Contacte: Ioan Cozma (+36 30 4316775, kozma0802freemail.hu), redacția: +36 66 361 789

TV

Rosenemil

Duminică, 29 iunie, ora 20.10, TVR 2

Rosenemil are la bază romanul lui Georg Hermann, iar acțiunea se desfășoară în Berlinul sfârșitului de secol. Protagonistul filmului, Emil (jucat de Werner Stocker), își câștigă traiul vânzând romane de dragoste pe stradă. Încă de mic Emil avea ochi numai pentru doamne și înclinația de intra în belele din această cauză. La început îl vedem ca pe un băiat care fură mărunțișuri ca să impresioneze o fată. Anii trec și îl vedem crescând într-un tânăr athletic, dar cu aceeași inimă nesăbuită de băiat, alergând după fuste fără să se gândească la consecințe.

Călătoria lui Gruber

Duminică, 29 iunie, ora 23.40, TVR 2

Filmul „Călătoria lui Gruber” se bazează pe realitatea vizitei la Iași a lui Curzio Malaparte, fără a fi, însă, o adaptare a romanului „Kaputt”. Realizat după un scenariu original, rezultat al propriilor cercetări ale scenariștilor Răzvan Rădulescu și Alexandru Baciu, filmul povestește vizita la Iași a celebrului ziarist și scriitor ajuns în acest oraș suferind din pricina unei severe alergii. Filmările s-au desfășurat pe parcursul a 28 de zile atât la Iași, cât și în București.

Poziția copilului

Luni, 30 iunie, ora 20.05, HBO

Poziția copilului vorbește cu emoție, dar și cu umor, despre relația dintre o mamă dominatoare și fiul ei adult. Poziția copilului este un film despre traumele sufocării copiilor prin dragoste, despre amprentele pe care le lasă părinții asupra personalității copiilor. În același timp, filmul este o radiografie a „high-classului” românesc contemporan, vorbind despre trafic de influență și corupție la nivel mic în instituțiile de bază ale societății și extensiile acestora asupra întregului sistem socio-economic din România de azi.

SPECTACOLE

Teatrul de Vară ETHOS din Arad oferă spectacole gratuite

Consiliul Județean Arad și Centrul Cultural Județean Arad au deschis pe 25 iunie stagiunea estivală 2014 a Teatrului de Vară sub semnul Ethosului Românesc. În deschiderea stagiunii estivale din acest an publicul a putut urmări spectacolul simbol cu titlul „Suflet Românesc” al îndrăgîtilui actor român, Dan Puric.

Stagiunea Teatrului de Vară ETHOS se va desfășura pe parcursul lunilor iulie și august, în fiecare miercuri, începând cu orele 20.30.

În data de 2 iulie, publicul Teatrului de Vară ETHOS va avea ocazia să asiste la un spectacol de muzică și poezie, intitulat „Lumină lină”. Prin lirica poetului Ioan Alexandru, spectacolul unește două mari voci ale scenei românești: **Victor Rebengiuc și Grigore Leșe**. Poemele

vor aduce cânt străvechi iar muzica va cere poezie. Cele mai frumoase texte ale poetului Ioan Alexandru, alese de Victor Rebengiuc se vor împleti cu unele dintre cele mai tulburătoare hori ale lui Grigore Leșe, auzite și nemaiauzite.

Teatrul de Vară ETHOS va prezenta în fața publicului, miercuri, 9 iulie, începând cu orele 20.30, „Sub zodia Mariei”, un spectacol „de reconverție” la istorie și identitate națională care plânge pentru a certa și ceartă pentru a trezi. Un spectacol de la care nu ieși relaxat ci răvășit, ca un răzor în care ai semănat ceva. Debutând cu „Rugăciunea către Sfânta Maria” scrisă de Mihai Eminescu, poezie pe care Papa Ioan Paul al II-lea a rostit-o în Piața Sf. Petru din Roma înaintea venirii sale în România, spectacolul este o poveste a Mariilor noastre, ale românilor, o poveste care trebuie cunoscută: Maria de Mangop, prințesa bizantină devenită „a noastră” plătind supremul preț din însoțirea cu Domnitorul Ștefan cel Mare, Regina Maria care a știut să joace bine cartea României la Curțile Europene, Maria Tănase, care a știut să ducă în lume frumusețea cântului popular românesc. Actrița **Maria Gheorghiu**, protagonista principală a spectacolului, a simțit că a face cunoscute publicului românesc aceste povești îi întregeste destinul artistic.

Spectacolul de la mijlocul lunii, programat pentru seara de miercuri, 16 iulie, la ora 20.30 este pus sub semnul dansului. „**Pe arpile valsului vienez**” publicul va fi purtat de către patru soliști ai Baletului Operei de Stat din Viena, cunoscuți pe întreg mapamondul din distribuțiile celebrei Concerte de Anul Nou ale Filarmonicii din Viena.

Spectacolul de musical „**My Fair Lady**” în varianta regională a lui Marcel Stănciuc, va fi găzduit la Arad, tot la Teatrul de Vară ETHOS, în seara de miercuri, 23 iulie, începând cu orele 20.30.

Miercuri, 30 iulie, **Maia Morgenstern și balerina Valentin Roșca** (prim-solist la Teatrul de Revistă Constantin Tănase) susțin un dublu-recital în cadrul piesei de teatru „Mic și-al dracu”, piesă având la bază cartea „Mic și-al dracului. Antologia unui rege al umorului” scrisă de Ion Pribeagu.

Accesul publicului este liber la toate spectacolele.

Cu programul pe luna august vom reveni.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

30 Iunie, Luni (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

1 Iulie, Marți (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

2 Iulie, Miercuri (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport: Clubul suporterilor 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

3 Iulie, Joi (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista, presei 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

4 Iulie, Vineri (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

5 Iulie, Sâmbătă (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Medalion folcloric cu Daniela Băcilă de la Radio Timișoara 17.55: Încheiere

6 Iulie, Duminică (Iulia Kaupert)

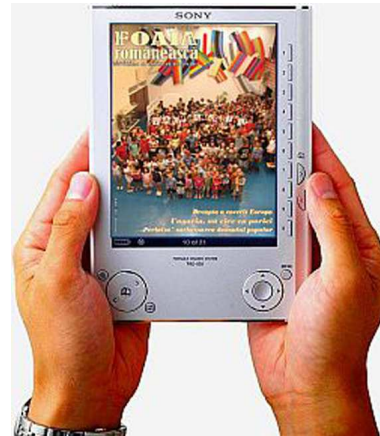
16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicouri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Ecranul nostru

miercuri, 2 iulie, m1, ora 13.00
joi, 3 iulie, Duna TV, ora 7.00

După informațiile săptămânii o să relatăm despre un eveniment extrem de rar întâlnit în comunitatea noastră. La mijlocul lunii acesteia, la Bichișciaba a fost resfințită și târsoasă biserica ortodoxă română, aflată într-o zonă centrală a reședinței județului Bichiș. Parohia a primit și un nou paroh, în persoana pr. Aurel Bătrân. În filmul realizat de Ecranul Nostru veți putea vedea amănunțit cum se așează sfintele moaște în masa de altar.

Realizator: **Ștefan Crâsta**

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” va cuprinde și acele articole și fotografiile, care în ediția online nu apar.

„E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft
6 luni – 2000 ft
12 luni – 3500 ft

Glume

De ce maghiara e mai grea decât franceza

Un grup de oameni de mai multe nații vorbesc despre dificultatea unor limbi.

– Franceza e oribilă, se plânge francezul. Imaginați-vă că noi zicem „bordo” și scriem „Bordeaux”!

– Păi, și ce, zice bătrânul ungar. E nimic față de noi, care zicem „allomas” și scriem „gară”.

Telefonul anonim de la SRI

– Alo, ăsta e telefonul anonim de la SRI?
– Bineînțeles, ce vrei să ne comunic, Vasile?

Discuție la serviciu

Șeful:
– Ce faceți duminică?
Secretara (cu speranță în glas):
– Nimic.
– Atunci permiteți-mi să vă reamintesc: astăzi nu este duminică!

Discuție în zorii zilei

Maria îl tot așteaptă îngrijorată pe Ion să se întoarcă acasă. În sfârșit, acesta apare în zori. Ea: Poți să-mi spui pentru ce vii la ora asta? El: Pentru micul dejun!

Catedrala Sf. Nicolae din Jula are un nou preot paroh

„Călătorul care trece prin șesul județului Arad spre Ungaria, deja din comunele Socodor și Pilu din România observă turla monumentală bisericii ortodoxe române – ctitoria Nicoreștilor – din vechiul oraș Jula.” Cu aceste cuvinte deschide capitolul referitor la parohia Jula-Mare (o prescurtare folosită în cazul bisericii ortodoxe din Jula, cartierul Orașul Mare Românesc) regretatul părinte vicar Teodor Misaroș în cartea sa „Din istoria comunităților bisericești ortodoxe române din R. Ungară”, apărută în 1990. Această „monumentală biserică”, care a fost construită în stil baroc, cu elemente clasice acum 200 de ani, între 1802–1824, a devenit catedrală episcopală odată cu alegerea și instalarea în anul 1999 a primului episcop al Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria, în persoana PS Sofronie Drincec.

Ascultând și respectând

dorința credincioșilor din această parohie, episcopul actual, PS Siluan, a hotărât ca la aproape un an de când parohia a rămas vacantă prin trecerea la Domnul a pr. vicar Pavel Ardelean, să numească în fruntea Catedralei Episcopale un nou preot paroh. Cu toate că în România, în cele mai multe cazuri, catedralele episcopale nu au parohii ci doar administratori și preoți slujitori, Episcopul a hotărât cu înțelepciune ca să respecte tradiția locului și să așeze în fruntea parohiei Jula-Mare un nou preot paroh care să se îngrijească de sufletele credincioșilor care frecventează duminică de duminică acest sfânt lăcaș.

După Sfânta Liturghie din 22 iunie, duminica Sfinților Români, s-a săvârșit actul de instalare a noului paroh, pr. Teodor Marc, care a slujit timp de 16 ani în parohia Bichișciaba. După resfințirea din duminica

din 15 iunie a bisericii ortodoxe din Ciaba, care a fost restaurată timp de mai mulți ani, pr. Marc și-a încheiat activitatea în acea parohie preluând acum grija credincioșilor din Jula-Mare. Pr. Teodor Marc este născut din părinți originari din Micherechi, cu mare credință în Dumnezeu, care au îndreptat viața singurului lor fiu spre calea preoției. Pr. Teodor Marc a fost hirotonit întru preot acum 16 ani în biserica ortodoxă din Micherechi, de către ÎPS Timotei al Aradului. Cu prilejul târnosirii din 15 iunie a bisericii din Bichișciaba, după ani buni de lucrări pentru conservarea și înfrumusețarea acestui locaș de cult, ca semn de recunoștință pentru munca desfășurată și realizările obținute, pr. Teodor Marc a primit, din partea PF Patriarh Daniel, Ordinul „Sanctus Stephanus Magnus”.

La slujba din duminica trecută au participat foarte mulți români din Jula, cărora li s-au atașat și câțiva credincioși din Oradea veniți împreună cu pr. Vasile Sabău de la Parohia „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”. Înainte de actul instalării noului paroh, preoții slujitori au săvârșit slujba parastasului de 6 săptămâni pentru credincioasa Marta Veréb, născută Ardelean. Nana Marta era recunos-

cută în comunitate prin faptul că și-a pus toată viața sub semnul credinței în Dumnezeu și în slujirea sfintei biserici, prin cântarea la strană de-a lungul a aproape 40 de ani. Sfânta Liturghie și slujba parastasului a fost înfrumusețată în această duminică prin cântările bisericești ale Corului „Pro Musica” din

Jula, condus cu multă pasiune de mai bine de două decenii de Ștefan Oroian, și dirijat de Adrian Bughi din Arad. Minunatele cântări ale corului au împodobit în straie de sărbătoare nu doar interiorul bisericii ci au adus lumină și în sufletele celor aproape 200 de credincioși prezenți la slujbă.

E.Ș.

